

kurs FAJNY BALKON

LEKCJA 1. PODSTAWOWE
PROBLEMY UPRAWY
BALKONOWEJ.

FAJN **e** OGRODY

Poziom nasłonecznienia przestrzeni balkonu, czyli tzw. ekspozycja, to kluczowy problem w uprawie balkonowej. Zarówno zbyt mała, jak i zbyt duża ekspozycja dzienna na światło słoneczne może stanowić ograniczenie w uprawie balkonowej.

Zbyt mała ekspozycja (cienisty balkon) jest najważniejszym ograniczeniem, którego posiadacz balkonu nie jest w stanie wyeliminować. Pozostaje ściśle dostosować dobór roślin do warunków świetlnych, decydując się na odmiany i gatunki cienioznośne. W przypadku cieniowego balkonu należy też zwracać szczególną uwagę na grzyby i pleśnie.

Zbyt silne nasłonecznienie to problem, który przynajmniej w części można wyeliminować, stosując cieniowanie. Możesz użyć dostępnych w sprzedaży gotowych rozwiązań tj. markizy, żagle, parasole. Skuteczną przesłoną może być także wprowadzenie zieleni wyższej np. niewielkich drzewek. W przypadku słonecznego balkonu należy zwracać szczególną uwagę na regularne nawadnianie upraw.

Wystawa północna (północny wschód, północ, północny zachód) to warunki określane często jako tzw. „jasny cień”. Jest to najlepsze stanowisko do uprawy roślin ceniolubnych. Nie ma ryzyka przegrzania, znacznie mniejsze jest ryzyko przesuszenia, a co za tym idzie konieczność intensywnego nawadniania.

Miejski balkon z niewielkimi drzewkami w donicach: buk pospolity 'Dawyck Gold' oraz brzoza brodawkowata 'Youngii'.

Za to większe jest ryzyko wystąpienia chorób grzybowych, pleśni itp. Od północnej strony temperatura jest zawsze niższa, a wilgotność większa. Może to również sprzyjać przemarzaniu roślin i skutkuje nieznacznym opóźnieniem startu wegetacji oraz przyspieszeniem okresu jesiennego spoczynku w stosunku do wystawy południowej.

Wystawa zachodnia stwarza dobre warunki dla roślin ciepłolubnych o niezbyt wygórowanych potrzebach w zakresie doświetlania. Wystawa zachodnia „boryka się” z podobnymi problemami co wystawa południowa, choć w mniejszym natężeniu. Szczególnie w okresie letnim, w godzinach popołudniowych, może sprzyjać przegrzewaniu roślin oraz przesuszaniu bryły korzeniowej.

Wystawa wschodnia zapewnia pełne doświetlenie w godzinach porannych. Zagrożenie przesuszeniem lub przegrzaniem jest niewielkie. To świetne miejsce do uprawy gatunków znoszących częściowe, dzienne zacienienie.

Wystawa południowa to jednocześnie dobre i trudne miejsce do uprawy miejskiego ogrodu. Rośliny są świetnie doświetlone co sprzyja np. uprawie warzyw i owoców, ale jednocześnie narażone na przegrzewanie, oparzenia słoneczne, czy przesuszanie bryły korzeniowej. Regularne nawadnianie i okresowe cieniowanie (godziny południowe w okresie upałów) jest tu obligatoryjne. Wystawa południowa charakteryzuje się największymi różnicami w zakresie temperatury dziennej i nocnej (gorąco w dzień, zimno w nocy), co może niekorzystnie oddziaływać na rośliny

Ograniczona ilość miejsca i ograniczenia nośności powoduje, że uprawa roślin na balkonie lub tarasie wymaga dostosowania się do rozmiaru przestrzeni, jaką dysponujesz.

Ogranicza cię nie tylko powierzchnia, ale także (często) wysokość. Im mniejszą ilością miejsca dysponujesz, tym więcej uwagi musisz poświęcić na dobranie rozwiązań i roślin. Na niewielkiej powierzchni sprawdzą się sprytne rozwiązania tj. składane meble, wiszące lub naścienne donice i kwietniki. Na niewielkiej

powierzchni dobrze sprawdzą się też, bardziej ustawne od okrągłych, donice kwadratowe i prostokątne.

Również rośliny muszą być dopasowane do powierzchni jaką dysponujesz. Kluczowe będzie tu rozeznanie (jeszcze przed zakupem!) w zakresie potrzeb danych gatunków i odmian względem ilości miejsca. Warto wybierać rośliny szczepione. Nie rosną one wyższe niż w momencie zakupu - pień nie przyrasta na wysokość (ew. rozrasta się tylko korona).

Zwróć uwagę na tzw. nośność, czyli dopuszczalne obciążenie balkonu. Pamiętaj, że donice i podłoże (szczególnie po podlaniu) mogą stanowić znaczny ciężar. Jako graniczną wartość bezpieczną przyjmuje się około 250 kg/m², co jednak zawsze należy potwierdzić np. u administratora budynku, jeśli planujesz znaczne obciążenie.

Silne wiatry i przeciągi to problem wielu miejskich balkonów. Najskuteczniejszą metodą, która pozwala na ograniczenie wpływu wiatru, są przesłony mechaniczne takie jak zabudowa (częściowa, otwierana), panele i ścianki.

W przypadku występowania wiatrów o mniejszej sile możesz pokusić się o wprowadzenie przesłony roślinnej. Wybierz rośliny odporne na działanie wiatru. Możesz sięgnąć po rośliny zimozielone.

Ekspozycja na silne wiatry sprzyja wzmożonemu wysuszeniu podłoża oraz zwiększa wrażliwość na przemarzanie.

Mała wilgotność to kolejny problem uprawy roślin na balkonie. Uprawa roślin w pojemnikach i donicach zawsze wiąże się ze wzmożoną skłonnością do przesychniania podłoża. Niezależnie od wielkości pojemnika bryła ziemi wewnątrz pojemnika jest narażona na oddziaływanie czynników zewnętrznych tj. słońce, lub wiatr, niemal ze wszystkich stron. Podłoże w donicach wysycha znacznie szybciej niż ziemia na ogrodowej rabacie. Inny jest również mikroklimat, zwłaszcza na nowych osiedlach pozbawionych tzw. starej zieleni. Brakuje naturalnej wilgoci w powietrzu, która pozytywnie wpływa na funkcjonowanie roślin.

Wszystkie te czynniki sprawiają, że uprawa ogrodu na balkonie lub tarasie wymaga bardzo systematycznej kontroli poziomu wilgotności.

Mniejsza odporność roślin to skutek uprawy w donicach. Warunki uprawy pojemnikowej, mimo największych starań, zawsze będą nieco odbiegały od warunków uprawy ogrodowej w glebie. Inny jest również mikroklimat balkonu, niż mikroklimat ogrodu. Niestety różnice te wypadają „na minus” dla warunków balkonowych. Roślinom na balkonie rośnie się nieco ciężiej niż w ogrodzie.

Musisz wykazać nieco więcej troski i uwagi przy uprawie, a także uważnie dobrać skład gatunkowy. Szczególnie ważne dla kondycji roślin jest ich systematyczne dokarmianie, czyli nawożenie. Ziemia wy-

jaławia się pojemnikach szybciej niż w ogrodzie, dlatego systematyczne nawożenie jest szczególnie ważne.

Bardzo ważne dla kondycji roślin jest także ich dopasowanie do warunków panujących na balkonie. Rośliny źle dopasowane (np. preferujące warunki słoneczne na cienistym balkonie) będą osłabione i bardziej podatne na choroby i uszkodzenia.

Widoki z balkonu to coś, na co posiadacz mieszkania ma niewielki wpływ. Nie zawsze można cieszyć się ładnym widokiem. Brzydki widok może popsuć nawet najładniejszą aranżację balkonu.

Jest na to rada, jednak jej zastosowanie często oznacza zwiększenie zacienienia. Możesz zastosować przesłony z wyższych roślin (krzewy, niewielkie drzewka, trawy ozdobne) lub z pnączy rozpiętych na kratkach i siatkach. Przesłona nie musi być na całej długości balkonu. Można ją zastosować na fragmentach, zostawiając taktyczne „okna” na doświetlenie. Można też częściowo przesłonić widok markizą lub parawanem.

Przesłonięcie balkonu stanowi często wyzwanie, dlatego na kolejnej stronie znajdziesz zestaw propozycji na balkonowe przesłony. Zapewnią różny stopień osłonięcia. Możesz je łączyć ze sobą, aby zwiększyć skuteczność przesłony.

niewielkie drzewka
lub większe krzewy

kratki, panele

trawy ozdobne,
bambusy

rośliny
zimozielone

wiszące kwietniki

parasol, markiza,
żagiel

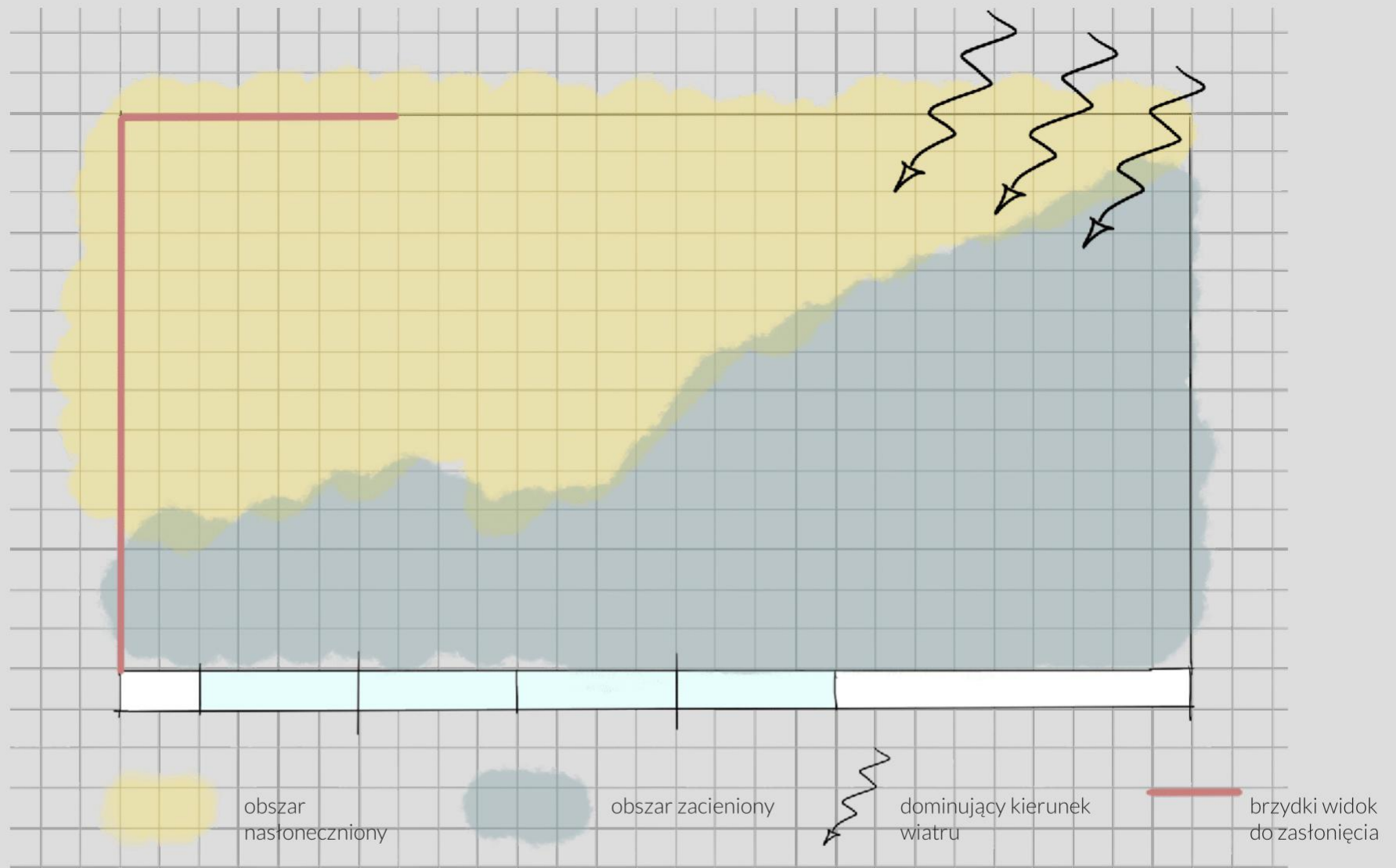

pnącza

LEKCIJA 1.
PODSTAWOWE
PROBLEMY
UPRAWY
BALKONOWEJ.

FAJNeOGRODY

Zanim urządzisz swój balkon, warto dokonać **analizy warunków lokalnych**. Na papierze milimetrowym lub w kratkę możesz narysować plan balkonu na rzucie. Odwzoruj kształt balkonu, zaznacz okna, drzwi wyjściowe. Zaznacz obszary zacienione i słoneczne (naj-

lepiej w aspekcie sezonowym i dobowym), określ dominujący kierunek wiatru, jeśli wiatr jest znacząco odczuwalny na balkonie. Możesz również oznaczyć nieatrakcyjne widoki, aby zaplanować tam skuteczne przestony. Taka analiza przyda się w procesie planowania urządzenia balkonu.

FAJN OGRODY

Copyright © 2022 Fajne Ogrody Anna Sikora - Stachurska

www.fajneogrody.pl

Wydawca: Fajne Ogrody Anna Sikora - Stachurska

Wydanie I

Warszawa 2022

Tekst: Anna Sikora - Stachurska

Zdjęcia i grafiki: Anna Sikora - Stachurska

W ebooku wykorzystano również zdjęcia nadesłane przez czytelniczki Fajnych Ogrodów.

Jeśli chcesz wykorzystać fragment koniecznie oznacz go cytatem oraz podaj źródło i autora.